

Betreft: **rondetafelgesprek sturing funderend onderwijs**

Rosmalen, 16 december 2024

Geachte mevrouw [REDACTED],

Met veel belangstelling heb ik kennisgenomen van de uitnodiging voor het rondetafelgesprek over sturing in het funderend onderwijs. In deze brief geef ik, als schoolleider van een basisschool in de gemeente 's-Hertogenbosch, graag mijn visie op de uitdagingen en kansen binnen het huidige sturingsmodel, alsmede mijn voorkeur voor mogelijke verbeteringen.

Uitdagingen binnen het huidige systeem

De kwaliteit van het funderend onderwijs staat ernstig onder druk. Het huidige sturingsmodel kenmerkt zich door inconsistentie en een onduidelijke verdeling van verantwoordelijkheden tussen de overheid, samenwerkingsverbanden, onderwijsregio's en schoolbesturen. Dit leidt tot versnippering van middelen en inefficiënte samenwerking. Bovendien worden scholen steeds vaker geconfronteerd met handelingsverlegenheid vanwege een toenemende psychosociale problematiek bij leerlingen en een tekort aan personeel.

Daarnaast schieten de subsidies en middelen voor materiele instandhouding tekort. Dit beperkt ons vermogen om deze effectief in te zetten voor de primaire doelstellingen van het onderwijs.

Voorstellen voor verbetering

Mijn voorkeur gaat uit naar een vereenvoudiging van het sturingsmodel door samenwerking op lokale schaal te bevorderen. Hieronder licht ik enkele belangrijke punten toe:

1. **Vergroting van samenwerking op wijkniveau:** Door natuurlijke partners zoals kinderopvang en (jeugd)gezondheidsinstellingen te betrekken, kan een fundament worden gelegd. Deze integrale benadering versterkt de aansluiting tussen zorg, kinderopvang, gemeente en onderwijs (0-13 jaar). Het vergroten van deze samenwerking vereist duidelijke afspraken en een solide basis van vertrouwen en middelen.
2. **Flexibele en transparante bekostiging:** Lumpsum-financiering dient afgestemd te worden op daadwerkelijke impact. Daarnaast is een verbetering nodig om middelen doelgericht te kunnen inzetten, zodat er zicht komt op de werkelijke besteding van deze gelden.
3. **Professionalisering en vakmanschap:** Naast het borgen van basiskwaliteit is het essentieel om te investeren in de professionalisering van onderwijspersoneel, zowel op het gebied van vakinhoudelijke expertise als pedagogische vaardigheden.
4. **Deskundigheid binnen de basisondersteuning:** In de praktijk ervaar ik dat de

tussenlaag van samenwerkingsverbanden vaak leidt tot onnodige bureaucratie en inefficiënties. Terwijl zij verantwoordelijk zijn voor een dekkend netwerk van voorzieningen, kan de samenwerking op lokale schaal – binnen een schoolbestuur, gemeente of wijk – deze verantwoordelijkheid beter overnemen. Door direct samen te werken met scholen, gemeenten en lokale partners zoals kinderopvangorganisaties en welzijnsinstellingen, ontstaat er een meer samenhangende en doelgerichte aanpak.

Scenario's en perspectieven

Met een versterking van de basisondersteuning op schoolniveau en duidelijke afspraken met lokale partners wordt de rol van zowel het samenwerkingsverband als de onderwijsregio overbodig. Dit scheidt niet alleen meer transparantie, maar zorgt er ook voor dat middelen en expertise rechtstreeks ten goede komen aan de leerlingen.

De door de toenmalige minister geschetste scenario's (A, B en C) bieden waardevolle aanknopingspunten. Mijn voorkeur gaat uit naar scenario B, waarin samenwerking op lokaal niveau en gedeelde verantwoordelijkheden tussen overheden en scholen centraal staan. Dit scenario biedt een goede balans tussen autonomie en collectieve verantwoordelijkheid.

Afsluiting

Ik kijk ernaar uit om tijdens het rondetafelgesprek mijn standpunten nader toe te lichten en in dialoog te gaan met de andere betrokkenen. Samen kunnen we toewerken naar een toekomstbestendig sturingsmodel dat recht doet aan de behoeften van leerlingen, ouders en scholen.

Mocht u voorafgaand aan het gesprek aanvullende vragen hebben, dan ben ik bereikbaar via bovenstaand telefoonnummer of e-mailadres.

Met vriendelijke groet,

Marieke Wismans- van der Bas
Schoolleider KC De Troubadour